

ΕΣΗΕΑ: Χτες, σήμερα, αύριο...

Πριν εκατό χρόνια (1914) μερικοί εργαζόμενοι στις τότε εφημερίδες αποφάσισαν, κάτω από αντίξοες συνθήκες, εν μέσω του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, και δημιούργησαν ένα σωματείο – το οποίο αργότερα εξελίχθη στην Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών. Βασικοί στόχοι, η προάσπιση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος και η ελευθερία του δημοκρατικού λόγου, καθώς και η περίθαλψη των μελών της. Ήταν μια προσπάθεια που ερχόταν να ενισχύσει πιο αποτελεσματικά συναφείς απόπειρες που προηγήθηκαν (περισσότερα στα κείμενα που ακολουθούν).

Στα εκατό αυτά χρόνια ο Τύπος και οι άνθρωποί του αντιμετώπισαν αρνητικές και θετικές καταστάσεις, χωρίς ωστόσο να επηρεάσουν τη συνεχή λειτουργία τους. Στις πρώτες περιλαμβάνονται πόλεμοι, με τη συμμετοχή μελών της ΕΣΗΕΑ, όχι μόνο ως δημοσιογράφων, αλλά και ως μαχητών και θυμάτων. Κι από κοντά δικτατορίες, λογοκρισίες, απαγορεύσεις, διώξεις, ακόμα και δολοφονίες, ενώ για κάποιες περιόδους η είσοδος του σωματείου ήταν κλειστή, για λόγους κυρίως ιδεολογικούς, σε εργαζόμενους δημοσιογράφους. Για τους ίδιους λόγους έγινε το 1967, (με εντολή του τότε υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως) διαγραφή 28 συναδέλφων από το μητρώο της ΕΣΗΕΑ (οι οποίοι ωστόσο επανεγράφησαν με την πτώση της δικτατορίας).

Πρώτο

καταστατικό

13/2/1915

Στα θετικά περιλαμβάνεται η εναντίωση σε καταπιεστικά καθεστώτα (Κατοχή), η κατοχύρωση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, η υπεράσπιση της ελευθεροτυπίας, η περίθαλψη των μελών της ΕΣΗΕΑ και των οικογενειών, καθώς και η διεύρυνση της Ενώσεως με άλλες κατηγορίες εργαζομένων στα ΜΜΕ. Και ακόμη η εντυπωσιακή παρουσία στη δημοσιογραφική οικογένεια, όλα αυτά τα χρόνια, επιφανών λογίων, ως δημοσιογράφων – ρεπόρτερ και παράλληλα ως λογοτεχνών, σημαντικά έργα των οποίων είδαν για πρώτη φορά τη δημοσιότητα μέσα από εφημερίδες και περιοδικά. Που δηλώνει ότι η ΕΣΗΕΑ δεν είναι μόνο ένα συνδικαλιστικό όργανο αλλά κι ένας πνευματικός φορέας. Αρκετοί από αυτούς εικονίζονται σε σειρές γραμματοσήμων των ΕΛΤΑ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προστέθηκαν, μέσω του Μορφωτικού Ιδρύματος της ΕΣΗΕΑ, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα εκατό χρόνια, με τις μορφές και των προέδρων της Ενώσεως που έχουν φύγει από τη ζωή.

Η επέτειος των εκατό χρόνων βρίσκει την ΕΣΗΕΑ εν μέσω μιας κρίσης, η οποία επηρεάζει και τα ΜΜΕ, καθώς έχει να αντιμετωπίσει νέες προοπτικές και προκλήσεις για το δημοσιογραφικό επάγγελμα και το μέλλον του δημοσιογραφικού λόγου. Ευελπιστεί όμως ότι, με τη συμβολή όλων των εργαζομένων στα ΜΜΕ, θα ανταπεξέλθει.

Το παρόν λεύκωμα εκδίδεται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα εκατό χρόνια, με έμφαση, στην έκθεση, για πρώτη φορά, της Πινακοθήκης της ΕΣΗΕΑ, καθώς και μέρους του αρχείου της βιβλιοθήκης της – άγνωστα εν πολλοίς ακόμη και στα μέλη της – που καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος του λευκώματος, σε αντικατάσταση του ετήσιου ημερολογίου, την ευθύνη του οποίου είχε τα τελευταία χρόνια το Μορφωτικό της Ίδρυμα.

Το Δ.Σ. του Μορφωτικού Ιδρύματος της ΕΣΗΕΑ